

ST/ 1975-04-10

KYSYMYKSIÄ JOIHIN OPETUSSUUNNITELMAN TULEE VASTATA

Aiheet

1) KÄSITTEELLIS-SEMANTTINEN SISÄLTÖ: MILLAISIA MERKITYKSIÄ () ASIOITA) OPISKELIJAN TULEE YMMÄRTÄÄ JA OSATA ILMAISTA?

ROOLI

2) VIESTINTÄTEHTÄVÄT: MILLAISIA VIESTINTÄTEHTÄVIÄ (KOMMUNIKAATIOFUNKTIOITA) OPISKELIJAN TULEE YMMÄRTÄÄ JA OSATA SUORITTA?

3) TILANTEET: MILLAISISSA TILANTEISSA OPISKELIJAN TULEE YMMÄRTÄÄ JA OSATA KÄYTTÄÄ KIELTÄ?

Kielell. toiminta

4) KÄYTTÄYTYMINEN: MILLAISIA KIELELLISIÄ TOIMINTOJA OPPILAAN TULEE OSATA SUORITTA?

KIELI

5) KIELIOPILLINEN SISÄLTÖ: MITÄ MORFOLOGISIA JA SYNTAKTISIA PIIRTEITÄ OPISKELIJAN TULEE YMMÄRTÄÄ JA OSATA KÄYTTÄÄ?

6) SANASTOLLINEN SISÄLTÖ: KUINKA PALJON JA MILLAISTA SANASTOA OPISKELIJAN TULEE YMMÄRTÄÄ JA OSATA KÄYTTÄÄ?

PEDAG. &

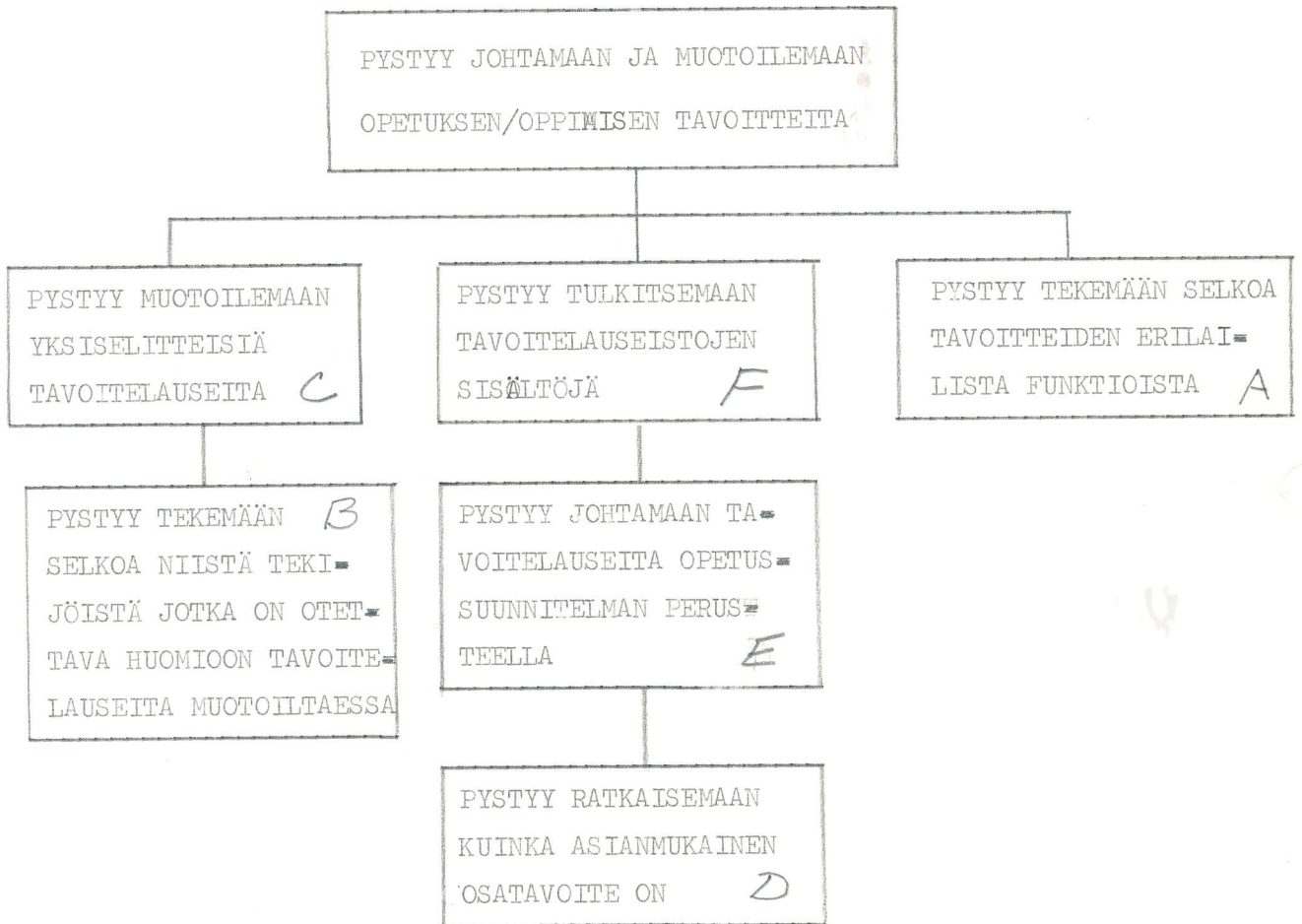
DIDAKT.

PERIAATTEET

7) JAKSOTUS: MITEN EDELLÄ ESITETYT SISÄLLÖN JA TOIMINNAN PIIRTEET JAKSOTETAAN JA KOMBINOIDAAN?

KURSSIN TAVOITTEET

TAVOITTEENA ON ETTÄ HENKILÖ KURSSIN KÄYTYÄÄN

MIKSI OPETUKSEN TAVOITTEET ON ILMAISTAVA?

TAVOITTEIDEN FUNKTIOT

- 1) TAVOITTEIDEN TULEE ILMAISTA OPETUKSEN TARKOITUS ERILAISILLE RYHMILLE: OPETTAJAT, OPPILAAT, VANHEMMAT, KOULUVIRANOMAISET, OPPIMATERIAALINTUOTTAJAT JNE. TAVOITTEET ON MUOTOILTAVA NIIN, ETTÄ ERI RYHMÄT KÄSITTÄVÄT NE SAMALLA TAVALLA.
- 2) TAVOITTEET ANTAVAT POHJAN OPETUKSEN SUUNNITTELULLE: TAVOITTEIDEN PERUSTEELLA SUUNNITELLAAN AJANKÄYTTÖ, LAADITAAN TAI VALITAAN OPPIMATERIAALIT, VALITAAN OPETUSMENETELMÄT JNE.
- 3) TAVOITTEET MOTIVOIVAT OPPILASTA. TIETOISUUS TAVOITTEISTA TEKEE OPPIMISEN TAVALLISESTI MIELEKKÄÄKSI, MIKÄ NORMAALISTI LISÄÄ MOTIVAATIOTA. OPPILAAN EI TARVITSE ARVAILLA TAI LYPSÄÄ OPETTAJALTA TIETOA SIITÄ MIHIN PYRITÄÄN. OPPILAS VOI MYÖS SUORITTA ITSEARVIOINTIA.
- 4) TAVOITTEET MUODOSTAVAT POHJAN OPPIMISEN ARVIOINNILLE. JOS TAVOITTEET ON RIITTÄVÄN SELKEÄSTI ILMOITETTU, VOIDAAN NIIDEN SAAVUTTAMISTA ARVIOIDA. TÄSSÄ YHTEYDESSÄ EI OLE NIINKÄÄN TÄRKEÄTÄ TIETÄÄ MILLÄ KEINOIN TAVOITTEISIIN ON PÄÄSTY. ERI OPETTAJAT OVAT VOINEET KÄYTTÄÄ HYVINKIN ERILAISIA MENTEELMIÄ JA SILTI SAAVUTTANEET SAMANLAISIA OPPIMISTULOKSIA.

Tavoitteen määritelmä

Tavoite on väitteenä ilmiastu äie , joka kuvailee oppilaassa tapahtuvaksi tarkoitettua muutosta.

Tavoite ilmaisee millaista käyttäytymistä oppilaan tulee pystyä osoittamaan opetuksen tuloksena.

B

ST/1974-06-24

MITKÄ SEIKAT ON OTETTAVA HUOMIOON TAVOITTEITA MUOTOILTAESSA?

- 1) TAVOITTEIDEN PITÄÄ OLLA KOMMUNIKOITAVISSA OPETUSPROSESSIIN OSALLISTUVILLE ERI RYHMILLE
- 2) TAVOITTEIDEN ON OLTAVA TARKOITUKSENMUKAISIA
- 3) TAVOITTEIDEN TULEE OLLA TARKKOJA ELI YKSISELITTEISIÄ

MIEN MENETELLEN TAVOITTEET TÄYTTÄVÄT EDELLÄ ESITETYVAATIMUKSET?

- 1) TAVOITE ILMAISTAAN OPPILAAN HAVAITTAVANA KÄYTTÄYTYMISENÄ / VERBIN VALINTA TÄRKEÄ
- 2) TAVOITTEESSA KUVATAAN MILLAISISSA OLOSUHTEISSA / TILANTEESSA KÄYTTÄYTYMISEN ON ILMENNYTTÄVÄ
- 3) TAVOITTEESSA ILMAISTAAN VAATIMUSTASO / HYVÄKSYTTÄVÄN SUORITUKSEN TASO (kriteeri)

MITKÄ SEURAAVISTA TAVOITTELAUSEISTA KUVAAVAT OPPIMISEN TULOKSENA OLEVAA OPPILAAN TOIMINTAA?

1. KUUNNELLA VIERASKIELISTÄ ÄÄNITETTÄ
2. VASTATA LUKUKAPPALETTA KOSKEVIIN KYSYMYKSIIN
3. OPETELLA KYSYMYSLAUSEEN MUODOSTUSTA KOSKEVAT SÄÄNNÖT
4. LUKEA VIERASKIELISTÄ AIKAKAUSLEHTEÄ
5. KIRJOITTA LYHYT AINE KUVAN PERUSTEELLA
6. TUTUSTUA LÄKSYNÄ OLEVAAN KAPPALEESEEN
7. SUORITTAAN ANNETUT KOTITEHTÄVÄT
8. KUUNNELLA OPETTAJAN ANTAMIA OHJEITA
9. KERTOAA OMAKOHTAISIA KOKEMUKSIA VIERAALLA KIELELLÄ
10. TOISTAA NAUHALTA KUULTU MALLI

MITKÄ SEURAAVISTA OVAT SELKEITÄ TEHTÄVÄNMÄÄRITTELYJÄ OPPILAILLE?

1. LUE SIVUT 3 - 5 JA VALMISTAUDU KESKUSTELEMAAN NIISTÄ SEURAAVALLA TUNNILLA
2. KIRJOITTA SIVULLA 51 OLEVAN HARJOITUKSEN B LAUSEET FUTUURISSA
3. VASTAA SEURAAVIIN KYSYMYKSIIN KIRJALLISESTI
4. VALMISTAUDU KAPPALEEN 6 PERUSTALTA LAADITTAVAAN SUULLISEEN KOKEESEEN
5. KIRJOITTA SEURAAVASSA HARJOITUKSESSA ESIINTYVIIN AUKKOIHIN VIIVAN ALLA ANNETTU VERBI OIKEASSA MUODOSSA

KUMPI SEURAAVISTA TAVOITTELAUSEPAREISTA ON ILMAISTU OPPILAAN KÄYTTÄYTYMISEN PIIRTEINÄ?

- A. OPETTELE SIVULLA 62 ESIINTYVÄT UUDET SANAT
- B. KÄYTÄ SIVULLA 62 ESIINTYVIÄ UUSIA SANOJA ITSE KEKSIMISSÄSI LAUSEISSA
- A. OPPILAAN TULEE TIETÄÄ KOHTELIAAT TERVEHDYKSET ERI VUOROKAUDENAIKAINA
- B. OPPILAAN TULEE OSATA LUETELLA ERI VUOROKAUDEN AIKANA SANOTTAVAT KOHTELIAAT TERVEHDYKSET
- A. OPPILAAN TULEE OSATA ILMOITTA SUULLISESTI KELLONAIKA
- B. OPPILAAN TULEE PEREHTYÄ KELLONAJAN ILMOITTAMISEEN

F

ST/1974-06-24

TAVOITTEIDEN JOHTAMINEN/TÄSMENTÄMINEN

Lgr 1969 , I, s. 142

" Englannin opetuksen tarkoituksena on perehdyttää oppilaat rajalliseen määrään keskesitä sanastoa, fraaseja ja kieliopillisia rakenteita sekä antaa pohja hyvälle ääntämiselle,niin että oppilaat pystyvät tajuamaan ja ymmärtämään huolitektua puhetta, ilmaisemaan itseään suullisesti yksinkertaisissa jokapäiväisissä tilanteissa, lukemaan ja ymmärtämään helppoa tekstiä ja jossain määrin ilmaisemaan ajatuksiaan kirjallisesti. Oppilaiden tulee myös saada tietoa kulttuurista ja oloshteista englantiapuhuvissa maissa.

Samalla kun opetuksen tulee antaa pohja mahdollisille jatko-opinnoille, sen tulee olla virikkeenä oppilaille koulunkäyntinsä lopetettuaankin englannin kielen kuuntelemiseen ja puhumiseen, lukemiseen ja kirjoittamiseen."

Oppilaan tulee pystyä

- 1.tunnistamaan rajoitettuun, keskeiseen sanastoon kuuluvien englantilaisten sanojen sisällön
- 2.tunnistamaan rajoitettuun, keskeiseen fraasivarastoon kuuluvien englantilaisten fraasien sisällön
- 3.tunnistamaan rajalliseen, keskeiseen rakennevarastoon kuuluvien englanninkielisten rakenteiden sisällön
- 4.ymmärtämään huolitektua englanninkielistä puhetta
- 5.ilmaisemaan itseään hyvin ääntäen yksinkertaisissa jokapäiväisissä tilanteissa
- 6.lukemaan ääneen englanninkielistä tekstiä hyvin ääntäen
- 7.ymmärtämään lukemansa englanninkielisen tekstin sisällön
- 8.ilmaisemaan kirjallisesti yksinkertaisia ajatuksia englanniksi
- 9.tekemään selkoa kulttuurista ja oloshteista englantia puhuvissa maissa

Lisäksi oppilaalle on tapana

10. kuunnella kun englantia puhutaan
11. puhua englantia
12. lukea englantia
13. kirjoittaa englanniksi

F

ST/ 1974-06-24

OVATKO SEURAAVAT TAVOITTELAUSEET JOHDONMUKAISET? JOS EIVÄT OLE, MISSÄ VIKAA?

1. OSOITTAAKSESI PYSTYVÄSI TILAAMAAN RUOKAA ENGLANTILAISESSA RAVINTOLASSA, TOISTA ULKOA KAPPALEESSA 15 OLEVA DIALOGI VIERUSTOVERISI KANSSA. TULLAKSESI HYVÄKSYTYKSI, TEIDÄN TULEE TOISTAA DIALOGI ILMAN APUA.
2. OSOITTAAKSESI PYSTYVÄSI KOMMUNIKOIMAAN RUOTSIKSI KUVAILE ANNETUN KARTAN AVULLA TIE LÄHIMMÄLLE LEIRINTÄALUEELLE (NOTA EI OLE MERKITTY KARTTAAN). KOKEENPITÄJÄ (TAI MUUT OPPILAAT) PIIRTÄVÄT SAMANLAISELLE KARTALLE REITIN JA MERKITSEVÄT LEIRINTÄPAIKAN SIJAINNIN. ET SAA TEHDÄ VIITTÄ ENEMPÄÄ ÄÄNTÄMISVIRHEITÄ JA KIELIOPPIVIRHEITÄ PUHEESSASI.
3. OSOITTAAKSESI PYSTYVÄSI YMMÄRTÄMÄÄN SAKSANKIELISIÄ KERTOMUKSIA, KIRJOITA LYHYT YHTENVEITO SINULLE TUNTEMATTOMASTA KERTOMUKSESTA. SAAT PITÄÄ KERTOMUSTA EDESSÄSI. AIKAA ON KÄYTETTÄVISSÄ YKSI TUNTI. SINUN ON KIRJOITETTAVA VIISI PÄÄTAPAHTUMAA OIKEASSA JÄRJESTYKSESSÄ LÄPÄISTÄKSESI KOKEEN. OIKEINKIRJOITUS- ja KIELIOPPIVIRHEITÄ EI OTETA HUOMIOON.
4. OSOITTAAKSESI PYSTYVÄSI KÄYTTÄMÄÄN RANSKANKIELEN DEMONSTRATIIVIPRONOMINEJA (KIRJALLISESTI) ce, cet, cette, ces TÄYDENNÄ SEURAAVAT 20 TEHTÄVÄÄ. AIKAA ON 10 MINUUTTIA.

MALLI: Regarde _____ maison.

MITÄÄN APUVÄLINEITÄ EI SAA KÄYTTÄÄ. SAADAKSESI HYVÄKSYTYN ARVOSANAN ET SAA TEHDÄ ENEMPÄÄ KUIN KOLME VIRHETTÄ.

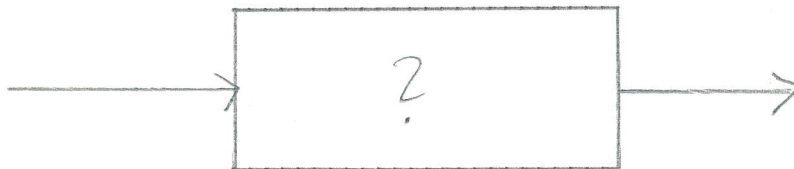
OPETUSJÄRJESTELMÄN LAADINTA

- I. TARPEIDEN ANALYSOINTI JA IDENTIFIOINTI
2. PÄÄMÄÄRIEN JA TAVOITTEIDEN MÄÄRITTELY
3. VAIHTOEHTOISTEN JÄRJESTELMIEN IDENTIFIOINTI
4. JÄRJESTELMÄN OSAKOMPONENTTIEN SUUNNITTELU
5. TARVITTAVIEN JA MAHDOLLISTEN RESURSSIEN JA RAJOITUSTEN ANALYSOINTI
6. RAJOITUSTEN POISTAMINEN TAI VÄHENTÄMINEN
7. OPPIMATERIAALIN TUOTTAMISEN ORGANISOINTI
8. EVALUOINNIN SUUNNITTELU
9. JÄRJESTELMÄN KOKEILU KENTÄLLÄ
10. MUUTOKSET JA UUSI EVALUOINTI KENTÄLLÄ
- II. LOPPUARVIOINTI
12. KÄYTTÖÖNOTTO

INPUT
Pamos

"BLACK BOX"
PROSESSOINTI

OUTPUT
tuotos, suoritus

opiskella

tajuta

kirjoittaa

opetella

ymmärtää

puhua

katsella

arvostaa

ääntää

kuunnella

käsittää

vastata

seuraata

tuntaa

kysyä

osallistua

eläytyä

kertoa

uskoa

tunnsitaa

tietää

tiivistää

toistaa

väitellä

ratkaista

laetella

More is caught than is taught.

Less is caught than is taught.

ST/1975-04-10

TAVOITTEIDEN JOHTAMINEN

IDEOLOGIA, ARVOT, KASVATUSFILOSOFIA

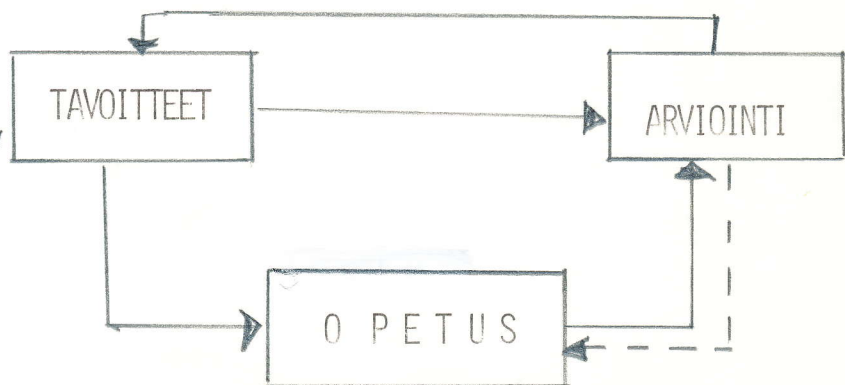
POLIITTISET PÄÄTÖKSET

ELINKEINOELÄMÄN VAATI-
MUKSET

JATKO-OPINTOJEN ASET-
TAMAT VAATIMUKSET

AIKAISEMMAT TIEDOT

YKSILÖLLISET TARPEET
JA TAVOITTEET

- KIELENKÄYTTÖTARVETUTKIMUKSET : MITÄ KIEZIÄ ; MOOLLAINEN KIEZITÄITIS
- KONTRASTIIVISET TUTKIMUKSET/VIRHEANALYYSIT : OPPIMISEN "VAIKEUS"
- FREKVENSITUTKIMUKSET : OPITTAULEN ASIOIDEN KOMMUN. ARVO/HYÖDILL
- YMMRRETTÄVYYSTUTKIMUKSET/VIRHETOLERANSSI : VAATI MUKSIAJEN MÄÄRITTÄM.

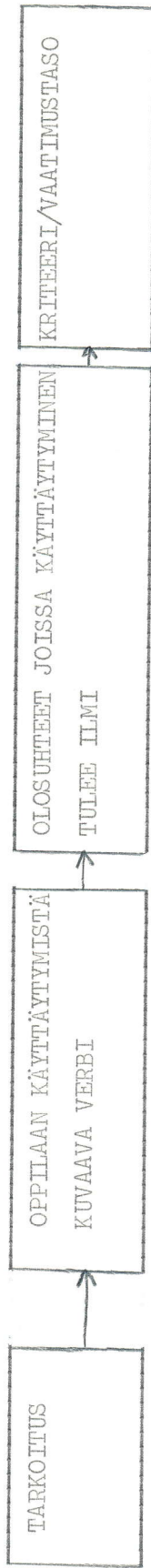
OPETUKSEN TAVOITTEESSA TULEE OLLA VERBI, JOKA ILMAISEE OPPILAAN KÄYTTÄYTYMISTÄ, JA KÄYTTÄYTYMISEN KOHDE.

Siksi tavoitteita muotoiltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota verbin valintaan ja kohteen määrittelyyn.

Nykyisiä tavoitteita, jotka on useissa yhteyksissä todettu epäselviksi, voidaan pyrkiä täsmentämään eri tavoilla.

- 1) ILMAISEMALLA TAVOITE SUORAVIIVAISEMMIN JA EHKÄ LYHYEMMIN. TÄLLÖIN EI ESIMERKIKSI TAVOITTEESEEN SISÄLLYTETÄ OPETUSMENTELMÄLLISIÄ OHJEITA.
- 2) KUVAAMALLA OPPILAAN KÄYTTÄYTYMISEN LAJI/ TYYPPI
- 3) TÄSMENTÄMÄLLÄ OPPILAAN KÄYTTÄYTYMINEN KORVAAMALLA LIIAN EPÄMÄÄRÄINEN TAI EPÄSELVÄ VERBI UDELLA
- 4) TÄSMENTÄMÄLLÄ KÄYTTÄYTYMISEN KOHDE SUPISTAMALLA SEN ALAA

TAVOITTELUUSEEN KOOSTUMUS

OSOITTAKSEEN
KYKENEVÄNSÄ
- YMMÄRTÄMÄÄN
- KÄYTTÄMÄÄN
OPTISKELTAVAA

KIELTÄ

•
•
•
•

OPPILAN TULLEE
PYSYÄ/KYETÄ

- KIRJOITAMAAN
- ÄÄNTÄMÄÄN
- LUKEMAAN ÄÄNEEN
- TÄYDENTÄMÄÄN
- YHDISTELEMÄÄN
- MÄÄRITTELEMÄÄN
- ANALYSOIMAAN
- VASTAAMAAN SUULL/KIRJ.
- KÄÄNTÄMÄÄN
- TUNNISTAMAAN
- LUETTELEMAAN
- EROTTAMAAN
- RATKAISEMAAN
- VERTAAMAAN
- KERTOMAAN
- KYSYMÄÄN
- NEUVOMAAN
- VÄISTÄMÄÄN
- TIIVISTÄMÄÄN
- TOISTAMAAN
- TAVUTTELEMAAN
- KRITIKOIMAAN
- VÄITTELEMÄÄN

- TUNNIN KESTÄVÄSSÄ MONIVALINTA-
KÖKEESSÄ
- KUULTAAN SYNTYPERÄISEN PUHU-
MAN TARINAN KERRAN
- APUVÄLINEITÄ HYVÄKSIKÄYTTÄEN
- TUTUSTUTTUUNAN LUETTAVAAN TEKS-
TIIN 10 MIN. AJAN

- ILMAN ENNAKKOVALMISTAUTUMISTA

- LOOGISESSA JÄRJESTYKSES
SÄ

- VIRHEITÄ EI OTEETA HUO-
MIOON

- NIIN ETTÄ KUULIJA PYS-
TYY LÖYTTÄMÄÄN HALUA-
MAANSA PAIKKAAN

- NIIN ETTÄ PYSYTY ESIT-
TELEMÄÄN KOTIPAIKKA-
KUNTAANSA OLOJA VIE-
RASMAALAISELLE

- TILANTEEN EDELLYTTÄMÄL-
LÄ TAVALLA

- VÄHINTÄÄN KUUSI OIKEIN

- ENINTÄÄN VIISI VIRHETTÄ

- VÄHINTÄÄN 85% OIKEIN

- ILMAN ETTÄ SYNTYY VÄÄ-
RINKÄSITYKSIÄ

OPEUTUSTYÖN SUUNNITTELU

OPEUTUSTAVOITE	OPEUSSISÄLTÖ	OPEUSMENETELMÄT	OPPIMISEN KONTROLOINTI
- yleistavoite - makrotavoitteet - mikrotavoitteet	- oppiaines - tilanteet - aihepiirit - harjoitukset	- menetelmät - oppivälineet - ajankäytön suunnittelu	arviointitapa

Waatimustason määrittely ehdotelmia

1. Puheen ymmärtäminen

Oppilaan on osoitettava kyky ymmärtää puhuttua kieltä ratkaisemalla x kappaletta puheen pääsisätöä mittaavista ksymyksistä ja x kappaletta asiallisia ja kielellisiä yksityiskohtia mittaavista tehtävistä.

Oppilaan suorituksen arvioinnissa voidaan käyttää apuna oheistetun puheen ymmärtämisen kokeen tuloksia, jotka osoittavat eri arvosanoille asetettavia vaatimustasoja.

2. Puhuminen

Oppilaan on osoitettava kykyä ilmaista itseään suullisesti erilaisissa kielellisissä tilanteissa tavalla, joka sanaston, kieliopin, ääntämisen, intonaation ja yleisen sujuvuuden suhteen vastaa oheen liitetyillä nauhalla olevia oppilaiden tuotoksia (tms).

Oppilaiden tuotosten arvioinnin tukena voidaan käyttää oheisiä oppilaan tuotosten äänityksiä ja niistä annettuja arvosanoja.

3. Luetun ymmärtäminen

Oppilaan on osoitettava kykyä ymmärtää kirjoitettua tekstiä ratkaisemalla vähintään x kappaletta sisällön pääasioita mittaavista tehtävistä ja vähintään x kappaletta sisällön ja kielen yksityiskohtia mittaavista tehtävistä.

Oppilaiden tulosten arvioinnin tukena voidaan käyttää oheisessa luetun ymmärtämisen kokeessa saatuja tuloksia.

4. Kirjoittaminen

Oppilaan on osoitettava kykyä ilmaista itseään kirjallisesti kielellisissä tilanteissa tavalla, joka sanavalinnan, kieliopin, oikeinkirjoituksen ja kielellisen variaation suhteen vastaa oheen liitetyjä oppilaiden kirjoitusnäytteitä.

Oppilaiden kirjoitusten arvioinneissa voidaan käyttää apuna oheistettuja oppilaiden kirjoitusnäytteitä.

5. Sanasto ja fraasit

Oppilaan on sanastokokeessa (jokin luettelossa mainittu koetyyppi) ratkaistava vähintään x % tehtävistä, jotka mittaavat perussanastoa ja x% eritellyä muuta sanastoa. (Sanalista jakautuu perussanastoon ja muuhun sanastoon).

6. Kielioppi

Oppilaan on jossakin koetyyppiluetteloon sisältyvässä kielioppikokeessa ratkaistava vähintään x% tehtävistä.

7. Keskimääräinen suoritustaso

Koostuu edellisistä .

OPETUSSUUNNITELMISSA TAVOITTEITA ON ILMAISTU USEALLA ERI TAVALLA:

- 1) LUETTELEMALLA KÄSITTELTÄVÄ OPPIAINES
- 2) KUVAAMALLA KOULUSSA TAPAHTUVIA TOIMINTOJA
- 3) KUVAAMALLA OPETTAJAN TOIMINTOJA
- 4) KUVAAMALLA ODOTETTUA OPETUKSEN TULOKSIA OPPILAAN KÄYTTÄYTYMISMUOTOINA

Kielellinen toiminto

- 1) Taiivuttelu
(*vaikuttaminen*)
- taivutella
 - ehdottaa
 - neuvoa
 - suositella
 - kehoittaa
 - kannattaa
 - pyytää
 - anoa
 - rukoilla
 - varoittaa
 - uhata, *uhkaila*
 - käskää
 - määrätä
 - opastaa
 - pakottaa
 - kiristää
 -
- 2) Informaation vaihto
- esittää *nen*
 - väittää *nen*
 - sanoa
 - kertoa
 - *valehdella*
 - *hioitella*
 - kysyä
 - tiedustella
 - keskustella
 - neuvotella
 - *juella*
 - olla samaa mieltä
 - uskoa
 -
 - olla eri mieltä
 - kiistää
 - epäillä
 -
 - myöntää
 - hyväksyä
 -
 - kieltää
 - kiistää
 - olettaa
 - selittää
 - tulkita
- 3) Arviointi ja preferenssit, emootioiden ilmaisu.
- ilmaista mistä pitää, mistä ei pidä, mistä pitää enemmän, mistä eniten, mistä pitää vähemmän, vähiten, jonkin verran, ei lainkaan *line*
 - ilmaista mitä pitää *hyödyllisellä*, *hyödyttävänä*, *vahingollisena*
 - tuomita
 - hyväksyä
 - paheksua, *tuomita*
 - kehua
 - ylistää
 - moittia
 - kritisoida
 - arvostella
 - kannattaa
 - *kirjoilla*
 - *hankkua*
 - *nimitellä*
 - *panetella*
- 4) Sosiaalisen kontaktin
ilmaukset heonien, ylläpitäminen
lopittaminen
- tervehdykset, hyvästelyt
 - sympatian/hyväksynnän ilmaisu, *positiivinen vahvistaminen*
 - kriittisyyden/*kiel-*teidyyden ilmaukset, arvostelu, *negatiivisen vahvistaminen*
 - kiitollisuuden ilmaukset
 - vihamielisyyden ilmaukset
 - *välittämättömyyden ilmaukset*

InformaatioSuostuttelu/
taivutteluSosiaalinen kontaktiItseilmaisu

- sanoa	- taivutella	- tervehtiä	- ilmaista mistä pitää
- esittää	- houkutella	- hyvästellä	- ilmaista mistä ei pidä
- väittää	- rohkaista	- kiittää	- hyväksyä
- ilmoittaa	- suositella	- olla samaa mieltä/ vahvistaa	- kehua
- raportoida	- ylipuhua	- olla eri mieltä	- ylistää
-selostaa	- neuvoa	- loukata	- kannattaa
- tiedottaa	- ehdottaa	- pyytää anteeksi	- arvostella
- valistaa	- kehoittaa	-	- moittia
- huomauttaa	- käskää	-	- kritisoida
- paljastaa	- määrätä	-	- paheksua
- selittää	- pyytää	-	- tummita
- vihjata	- anoa	- onnitella	-
- korjata	- rukoilla	- pahoitella	-
- oikaista	- pakottaa		- tunnustaa
- vakuuttaa, vannoa	- kiristää		- julistaa
- liioitella	- varoittaa		- arvioida
- vääristellä	- uhata		- jutustella
- valehdella			- muistella
- kiistää			- kiroilla
- kieltää			- nimitellä
- torjua			- haukkua
- sivuuttaa			- panetella
-			
- opettaa			
- kertoa			
- opastaa			
- kysyä			
- teidustella			
-			
- keskustella			
- jutella			
- neuvotella			
- olettaa			
- selittää			
- tulkita			

Sauli Takala

Mitä seikkoja on otettava huomioon tavoitekuvauksessa?

Miten kielenopetuksen tavoitteet tulisi määrittää?

Opetussuunnitelmissa tavoitteet ilmaistaan usealla eri tavalla

- 1) luettamalla käsiteltävä oppiaines
- 2) kuvaamalla koulussa tapahtuvia toimintoja
- 3) kuvaamalla opettajan toimintoja
- 4) kuvaamalla odotettuja opetuksen tuloksia oppilaan käyttäytymismutoina

Opetuksen tavoitteessa tulee olla verbi, joka ilmaisee oppilaan käyttäytymistä, ja käyttäytymisen kohde.

Nykysiiä tavoitteita, jotka on useassa yhteydessä todettu epäselviksi, voidaan pyrkiä täsmentämään mm. seuraavilla tavoilla

- 1) Ilmaiseamalla tavoite suoraviivaisemmin ja ehkä lyhyemmin. Tällöin esimerkiksi ei tavoitteeseen sisällytetä opetusmenetelmällisiä ohjeita.
- 2) Kuvaamalla oppilaan käyttäytymisen luonne
- 3) Täsmentämällä oppilaan käyttäytyminen korvaamalla liian epämääräinen tai epäselvä verbi uudella
- 4) Täsmentämällä käyttäytymisen kohde ~~xxxx~~ supistamalla sen alaa

Mihin tavoitetsäsmennyksellä pyritään?

- 1) Tavoitteiden täsmennyksellä pyritään ensi sijassa luomaan pohjaa tavoitekeskustelulle ja opetuksen tehostamiselle. Tavoitetsäsmennyksen avulla pohjustetaan opetussuunitelman uudistamista.
- 2) Kielenopetuksen tavoitteiden täsmennyksessä ei tule rajoittua pelkästään taitokomponentteihin. Harrastus, tunteet, luovuus jne on otettava myös huomioon,
- 3) Kielenopetuksen tavoitteiden täsmennyksessä on riittävässä määrin otettava huomioon koulun yleistavoitteet

- 4) Tavoitetäsmennyksessä on valittava sopiva yleisyystaso. Opetussuunnitelmassa ei tarvitse, eikä tulekaan, tavoitteita esittää mikrotasolla. Mikrotavoitteet tulee jättää opettajan ja oppilaiden määriteltäviksi. Tavoitteisiin suhteutettun arvostelun (mm. suoritusmerkinnät) ongelmat tulee ratkaista kriteeripankin avulla, joka sisältää vaihtoehtoisia ja valinnaisia kriteereitä.
- 5) Tavoitteet tulisi esittää systemaattisina tavoiteluetteloina. Tämä helpottaa niiden hallintaa kokonaisuuksina. Tällöin ei myöskään tarvitse tavoitteita, luetella esim. asteittain tai luokittain.
- 6) Tavoiteluettelossa esitetään ensiksi yleistavoitteet.